

เครื่องมือคัดกรอง
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
ภาคเรียนที่ ๑ : กรกฎาคม ๒๕๖๕

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับที่ ๑

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง
ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑

ลุนาวัตรรกแล้ว ทรงพิสดโลเล หลาวรวกสิบแสนเท เจ็บไปเท่าโคกไซ้	ลั้งเล จิตเฮย รักไร แทงอก พืฮา เสียดข้าทรงเรียม ฯ (โคลงนิราศวัตรรก, หลวงธรรมาภิมณฑ์ (ถึก จิตรกถึก))
--	---

๑. จากคำประพันธ์ข้างต้น ข้อใดเป็นความรู้สึกที่เด่นชัดที่สุดของกวี

ก. หดหู่	ข. อาลัย
ค. เศร้าหมอง	ง. อ้างว้าง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๒

อันธรรมาสัตว์เกิดมา ถึงเขาพระสุเมรุอันสูงสุด ครั้นต้องไพล่ป้อนทราย ตัวเราผู้มีอานุภาพ เป็นใหญ่ในไตรภพนั้น	ไขว่จะพ้นความตาย เป็นมังกูโลกทั้งหลาย ย่อมรู้ฉิบหายไปเหมือนกัน ปราบไปได้ทั่วสรรพาวุธ จะครั้นคร้ามความตายเมื่อไร (บทละครเรื่องรามเกียรติ์, พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช)
---	--

๒. บทอ่านข้างต้นแสดงให้เห็นบุคลิกลักษณะของผู้พูด

ก. มีใจอึกเหิม	ข. คอยไว้อวด
ค. ทะนงในศักดิ์ศรี	ง. ไม่หวาดหวั่นต่อสิ่งใด

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๓ - ๔

(๑) คิดถึงเมื่อเรื่อน้องมาคลอญี่ สะอื้นไ้อโพล่พล่ถึงเวลา	จะชวนซึ่มประเทศกับเชษฐา สกุณาข้ามฝั่งไปรังเรียม
(๒) เห็นคล่องขวางบางกรวยระหวายจิต เคยร่วมสุขทุกซัร่อนแต่ก่อนมา	ไม่ลืมนัดนิมน้อยละห้อยหา ไ้อสันอายุเจ้าได้เก้ายปี
(๓) ทุกวันนี้มีทรัพย์เขานับถือ สงสารจนอันอันให้ตันใจ	เหมือนเราหรือเขาจะรักมิผลักไส จนเข้าในปากน้ำสำประโตน
(๔) บางอ้อข้างไ้อข้างที่ร้างโหลง พิศลาดแคล้วแก้วตาให้อาลัย	มาอยู่โรงรักป่าน้ำตาไหล เหมือนนอกไอยราร้างผุ้งนางพัง (นิราศพระประธม, สุนทรภู่)

๓. บทอ่านในข้อใดแสดงความทุกข์ใจของกวีด้วยสาเหตุที่ต่างกับข้ออื่น

ก. ข้อ (๑)	ข. ข้อ (๒)
ค. ข้อ (๓)	ง. ข้อ (๔)

๔. บทอ่านในข้อใดแสดงค่านิยม

ก. ข้อ (๑)

ค. ข้อ (๓)

ข. ข้อ (๒)

ง. ข้อ (๔)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๕

แม่ต้นตัวเล็กเพียง ไกลนับโยชน์ตอนดง คังคัษรพัยสินพงศ์ สุดขอบฟ้าเขียวชั้น	ผุยผง อยู่นั้น พันธุ์ถ้อย กิตติ ทั่วแท้เล็งเห็น (โคลงโลกนิติ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร)
---	---

๕. ข้อใดเป็นสาระสำคัญของบทอ่านข้างต้น

ก. คนเราถ้ามีเงินก็มีคนเห็นความสำคัญ

ค. คนทั่วไปมักตัดสินคุณค่าของคนจากภายนอก

ข. ผู้ที่มีรูปร่างบุคลิกไม่ดีมักถูกสังคมดูถูก

ง. การทำตนให้ร่ำรวยจะทำให้คนในสังคมยกย่อง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๖

ถึงสามแสนแฉ่งความตามสำเนียง ประชุมอุตุพุทธรูปในวารี จึงสาปนามสามแสนเป็นชื่อคัง นี้หรือรักจะมีน่าเป็นราคน	เมื่อแรกเรียกสามแสนทั้งกรุงศรี ไม่เคลื่อนที่ชลธารบาดาลดิน เออชาวกรุงกลับเรียกสามแสนสิ้น แต่ชื่อดินเจียวยังกลายเป็นหลายคำ (นิราศพระบาท, สุนทรภู่)
---	--

๖. สาระสำคัญของบทอ่านข้างต้นตรงกับข้อใด

ก. การดำรงอยู่ของภาษา

ค. การสร้างสรรค์ของภาษา

ข. การเปลี่ยนแปลงของภาษา

ง. การใช้แนวเทียบของภาษาผิด

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗

สะพานแดงแห่งนี้ไปที่ไหน “ฝันให้ไกลไปให้ถึง” จึงฝ่าฟัน ถ้ายังไหวไปต่อ เหนื่อยก็พัก ถ้ายากเกินเดินต่อ ก็กลับย้อน	ทะเลไกลเกินข้ามไปตามฝัน ชีวิตด้นด้นไปด้วยใจร้อน ถ้ายังรักไปต่อ เหนื่อยก็ผ่อน หนทางจรใช้ต้องผ่านสะพานเดียว (สะพานชีวิต, นภลัย สุวรรณธาดา)
---	--

๗. บุคคลใดนำแนวคิดจากบทอ่านข้างต้นไปปรับใช้ได้เหมาะสมที่สุด

ก. วันใสทำธุรกิจร้านกาแฟขาดทุน แต่ยังลงทุนขยายสาขาเพิ่มเพื่อหวังให้มีรายได้มาทดแทนร้านที่ขาดทุน

ข. แม่พิมพ์พาจะป่วยเป็นไข้หวัด แต่ก็ยังมุงม้นซ่อมว่ายน้ำเพื่อให้ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนไปแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย

ค. นารีนั่งรถตู้โดยสารมาสอบปลายภาค แต่การจราจรติดขัดมาก จึงเปลี่ยนมาขึ้นรถจักรยานยนต์รับจ้างเพื่อมาสอบได้ทันเวลา

ง. เมื่อดวงดาวเห็นว่าตนไม่สามารถเรียนสายวิทยาศาสตร์ได้ จึงเปลี่ยนไปเรียนสายศิลป์-คำนวณจนสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๑

หลายคนเชื่อว่า ความสุขเป็นสิ่งที่ต้องหามา ทำให้มักไม่พอใจในชีวิตตัวเอง ผู้คนมากมายจึงกลายเป็นนักวิ่งร้อยเมตรที่ต้องวิ่งไปให้ถึงเส้นชัยที่มีความสุขเป็นจุดหมายโดยเร็วที่สุด เพราะเข้าใจว่าความสุขที่อยู่ตรงเส้นชัยจะทำให้ตนอิ่มเอม หากในความจริงทุกขณะที่ตื่นรู้อยู่กับปัจจุบัน ทุกความใส่ใจในทุกสิ่งที่เราทำ ใช้ชีวิตเหมือนนักวิ่งเหตุการณ์ที่รู้เท่าทันทุกความคิดอย่างสม่ำเสมอ สิ่งเหล่านี้ต่างหากที่เป็นแหล่งที่มาของความสุขที่สมบูรณ์

๑๑. ข้อใดสอดคล้องกับบทอ่านข้างต้นมากที่สุด

- ก. ความสุขเกิดจากการรู้ทันความคิดตลอดเวลา
- ข. ความสุขคือการรู้ตัวเองว่าความต้องการของตนคืออะไร
- ค. ความสุขที่มาจากการรู้เท่าทันโลกและชีวิตคือความสุขที่สมบูรณ์
- ง. ความสุขที่สมบูรณ์เกิดจากการตื่นรู้และทำตามสิ่งที่ตนเองต้องการ

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๒

กาลครั้งหนึ่ง พ่อไก่ผู้เก่งกล้าคอยขันตอนเช้าตรู่ตรงเวลาทุกวัน และพระอาทิตย์ก็ค่อย ๆ ขึ้นมาในเวลานั้นพอดี พ่อไก่เข้าใจว่าเป็นผู้ปลุกพระอาทิตย์ วันเวลาล่วงเลยไป พ่อไก่แก่ลง ลูกไก่รับอาสาจะขันแทน แต่พ่อไก่ก็หวาดและพูดว่าตนเท่านั้นที่ทำได้ ต่อมาพ่อไก่ป่วยหนัก ไม่สามารถเปล่งเสียงใด ๆ ได้ จึงรู้สึกเสียใจว่า พระอาทิตย์จะขึ้นได้อย่างไร หากไม่ได้ยินเสียงเรา แต่แล้วไม่นาน แสงพระอาทิตย์ก็ส่องโลกตามปกติ พ่อไก่จึงได้รู้สำนึกก่อนตาย

๑๒. จากบทอ่านข้างต้น สามารถอนุมานได้ว่าพ่อไก่สำนึกในเรื่องใด

- ก. การไม่ให้โอกาสผู้อื่น
- ข. การสำคัญตนผิด
- ค. การเอาแต่ใจตนเอง
- ง. การมองโลกเพียงด้านเดียว

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๓

ลูกรักของพ่อ
ถ้าเป็นดิน...ขอให้ลูกเป็นดินที่ร่วนซุย
ถ้าเป็นน้ำ...ขอให้ลูกเป็นน้ำที่ใสสะอาด
ถ้าเป็นลม...ขอให้ลูกเป็นสายลมที่ให้ความเย็นในฤดูร้อน
ถ้าเป็นไฟ...ขอให้ลูกเป็นไฟที่ให้ความอบอุ่นในฤดูหนาว

๑๓. จากบทอ่านข้างต้น พ่อต้องการให้ลูกปฏิบัติตามข้อใด

- ก. เรียนรู้ชีวิตจากธรรมชาติ
- ข. ดำเนินชีวิตให้กลมกลืนกับธรรมชาติ
- ค. ดำรงชีวิตอย่างมีสติและรู้เท่าทันโลก
- ง. ใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและเป็นประโยชน์

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๔

ทุกคนเป็นอัจฉริยะ แต่ถ้าคุณตัดสินปลาโดยความสามารถในการปีนต้นไม้ ทั้งชีวิตมันจะคิดว่ามันโง่

๑๔. ใจความสำคัญของบทอ่านข้างต้นตรงกับข้อใด

- ก. ควรมองคนในแบบที่เขาเป็น
- ข. ควรพัฒนาคนตามธรรมชาติของแต่ละบุคคล
- ค. ควรทำอะไรให้เหมาะสมกับความสามารถของตน
- ง. ควรระลึกเสมอว่าทุกคนเป็นอัจฉริยะได้ด้วยตนเอง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๕

เพราะแสวงหา มิใช่เพราะรอคอย
เพราะเชี่ยวชาญ มิใช่เพราะโอกาส
เพราะสามารถ มิใช่เพราะโชคช่วย

๑๕. ข้อใดสัมพันธ์กับบทอ่านข้างต้น

ก. ลิขิตฟ้าหรือจะสู้ฝีมือตน

ข. หนึ่งสมอง สองมือ สร้างชีวิต

ค. คุณภาพของงานชี้คุณภาพของคน

ง. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๖

ชายชราหนึ่งตกปลาอยู่เหงาหงอยริมลำธารเย็นเยือก ฟังเสียงหยาดน้ำค้าง หยดบนใบหญ้าโดดเดี่ยว
ครั้งแล้วครั้งเล่า

๑๖. บทอ่านข้างต้นสอดคล้องกับคำในข้อใด

ก. ความทุกข์

ข. ความหวัง

ค. ความว้าเหว่

ง. ความสิ้นหวัง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๗

ที่ร้านของผม ผมไม่เคยปล่อยผ่านครับ ทุกครั้งก่อนเปิดร้าน ผมและพนักงานทุกคนจะช่วยกันตรวจสอบ
คุณภาพอาหาร ไม่ว่าจะเป็นขนมหวานอบใหม่ ๆ ผลไม้ที่ต้องสดฉ่ำหวานได้รสอร่อยตามฤดูกาล เมนูของทอดที่ต้อง
กรอบอร่อยแต่ไม่ฉ่ำน้ำมัน นอกจากเรื่องอร่อย ผมคิดว่าสุขภาพและสุขอนามัยลูกค้าก็สำคัญ อาหารอร่อยแล้ว
ยังต้องดีต่อใจดีต่อสุขภาพของทุกคนนะครับ

๑๗. จากบทอ่านข้างต้น ข้อใดไม่สามารถอนุมานได้ว่าเป็นลักษณะของ “ผม”

ก. ซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภค

ข. พิถีพิถันเรื่องอาหาร

ค. เอาใจใส่ในการบริหารงาน

ง. เชี่ยวชาญเรื่องธุรกิจร้านอาหาร

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๘

ถ้าอยากรู้อะไร?

-----จงตั้งคำถาม-----

เหมือนเด็กถาม

-----แต่ตอบคำถาม-----

แบบผู้ใหญ่ตอบ

๑๘. บุคคลใดปฏิบัติตนตรงตามเนื้อหาที่บทอ่านข้างต้นต้องการสื่อ

ก. น้อยหน้าถามคำถามวกวนมากจนไม่สามารถจับประเด็นได้เลย

ข. น้อยหน้าถามคำถามที่ไม่ชัดเจนและไม่ตรงประเด็นแม้แต่น้อย

ค. นิดหน่อยถามคำถามที่ดูเหมือนเข้าใจง่ายแต่ต้องการคำตอบที่ลึกซึ้ง

ง. นุ่มนวลตอบคำถามอย่างไม่มีเหตุผลและใช้เพียงความรู้สึกอย่างเดียว

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๙ - ๒๐

ไขข้อข้องใจด้านอาหารและโภชนาการ

ผลไม้ควรกินตอนไหน

ก่อนหรือหลังอาหาร

กินตอนไหนก็ได้ เลือกตามความสะดวกสิ่งสำคัญคือ

“ควรกินผลไม้ให้ได้วันละ 3-5 ส่วน”

ผลไม้ 1 ส่วน เท่ากับ

กล้วยน้ำว้า	1	ลูก	
เงาะ	4	ผล	
ฝรั่ง	$\frac{1}{2}$	ลูก	
สับปะรด	6	ชิ้นคำ	
ส้มเขียวหวาน	1	ผล (ขนาดกลาง)	
มังคุด	4	ผล	
แคนตาลูป	6	ชิ้นคำ	
แตงโม/มะละกอ	6	ชิ้นคำ	

ผลไม้ / ส่วน =

<http://nutrition2.anamai.moph.go.th/>

๑๙. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายของบทอ่านนี้

- ก. ชี้แจงว่าจะรับประทานผลไม้ช่วงเวลาใดก็ได้
ค. โน้มน้าวให้รับประทานผลไม้เป็นประจำทุกวัน

ข. แนะนำปริมาณผลไม้ที่รับประทานได้ใน ๑ วัน

ง. เปรียบเทียบผลไม้แต่ละชนิดในปริมาณ ๑ ส่วน

๒๐. จากบทอ่านข้างต้น ข้อใดคือปริมาณผลไม้ที่เหมาะสมที่สุดที่ควรบริโภคใน ๑ วัน

- ก. ฝรั่ง ๑ ลูก เงาะ ๒ ผล
ค. มังคุด ๔ ผล ส้มเขียวหวาน ๑ ลูก

ข. กล้วยน้ำว้า ๒ ลูก ฝรั่ง ๒ ลูก

ง. สับปะรด แคนตาลูป แตงโม และมะละกอ อย่างละ ๖ ชิ้นคำ

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “ถ้าโลกนี้ไม่มีป่าไม้จะเป็นอย่างไร” ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๒ - ๑๕ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที